

Submission 62

Helpers, zwijgers en verraders

Levente Erős

Eötvös Loránd Universiteit, Boedapest, Hongarije

Als onderdeel van mijn promotieonderzoek naar de representatie van de Tweede Wereldoorlog en de Holocaust in Nederlandstalige kinder- en jeugdboeken tussen 1945 en 2020 analyseer ik boeken voor jonge lezers op verschillende aspecten.

Tegenwoordig zijn er veel kinder- en jeugdboeken over de Holocaust beschikbaar op de Nederlandstalige boekenmarkt. In mijn deelonderzoek kijk ik naar de vroegst verschenen kinder- en jeugdboeken over dit onderwerp, namelijk het minder bekende boek *Sannetje* (1946) van Jan Post en *Sterrenkinderen* (1946) van Clara Asscher-Pinkhof. Wat deze boeken zeer interessant maakt is dat ze nog tijdens de oorlog zijn geschreven en hierdoor geven ze een authentiek beeld over de omstandigheden tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Bij het analyseren van boeken over dit onderwerp ligt het bij de hand om eerst naar de representatie van de moeilijke levensomstandigheden van de slachtoffers te kijken. Maar het is ook interessant om de beschrijving van de personages om hen heen te bekijken. Hoe wordt de niet-Joodse bevolking in deze boeken voorgesteld? Wat voor een indruk krijgen de hedendaagse jonge lezers over de Nederlandse maatschappij aan de hand van deze klassiekers? Hiernaast is het ook interessant om te bekijken of deze representatie overeenkomt met de historische feiten die wij uit geschiedenisboeken kennen. En of deze literaire representatie overeenkomt met ons beeld over de Nederlandse maatschappij tijdens de oorlog in ons culturele geheugen. Deze vragen probeer ik met de techniek van *close reading* te beantwoorden en tijdens mijn analyse maak ik gebruik van de benaderingen van *Memory Studies*.

Waarom zijn deze vragen belangrijk? Kinder- en jeugdboeken geven vaak de eerste stukken informatie over de Holocaust aan kinderen en jongeren. Het is dus belangrijk om te bekijken wat voor een beeld jonge lezers kunnen vormen aan de hand van deze literaire werken.